

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Modified Parkinson Activity Scale (M-PAS)

Mei 2014

Review: 1 Smeets W
de Rooy M
2 Jungen MJH
Invoer: Bokhorst ML

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen Parkinson
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Mobiliteit/bewegen

- *Korte beschrijving* → De Parkinson Activity Scale (PAS) bestaat uit 10 items en meet de effectiviteit van uitgevoerde bewegingen. De PAS wordt verdeeld in 4 categorieën: stoel transfers, gang akinesie, bedmobiliteit en bedmobiliteit met deken. Er wordt een score van 0-4 gehanteerd waarbij de maximum score staat voor een uitgevoerde test zonder problemen.¹⁻³
- *Doelgroep* → volwassen patiënten met de ziekte van Parkinson in midden- of later stadium van de ziekte
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Nieuwboer A, et al. (2000)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → beschikbare versie afkomstig uit KNGF-richtlijn Ziekte van Parkinson (2016)³

2 Doel van het meetinstrument

Combinatie van:

- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst / observatielijst
- *Opbouw* → totaal 10 items
 - Domein I : transfer stoel (2 items)
 - II : gang-akinesie (2 items)
 - III: bedmobiliteit (3 items)
 - IV: bedmobiliteit met deken (3 items)
- *Invulinstructie* → per subcategorie staat aangegeven wat precies de uitgangspositie is en extra informatie over hoe de beweging precies uit te voeren. Bij alle vragen staat nog een keer hoe de uitgangspositie is en welke beweging er gevraagd wordt. Daarnaast staat per vraag in detail omschreven aan welke voorwaarden een patiënt voldaan moet hebben wil hij een 4 scoren; hetzelfde geldt voor het scoren van een 3, 2, 1, 0.
- *Meetniveau* → per item: wijze score (0-4); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → per subtest: wijze score (0-8 of 0-12); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → totaalscore: wijze score (0-40); meetniveau ordinaal

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl (M-PAS)
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende review:

- Tyson S, Connell L. The psychometric properties and clinical utility of measures of walking and mobility in neurological conditions: a systematic review. 2009⁴

Verdere gegevens over de methodologische kwaliteit vind u ook in:

- Nieuwboer A, De Weerd W, Dom R, Bogaerts K, Nuyens G. Development of an activity scale for individuals with advanced Parkinson disease: reliability and “on-off” variability. 2000¹

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → stoel (hoogte 40-45 cm), bed met deken, invulformulier, pen (voor de M-PAS nog tape, plastic bekertje 90% vol water, laken of dekbed en kussen)
- *Randvoorwaarden* → de vragenlijst moet ingevuld worden door de fysiotherapeut
- *Benodigde tijd* → 6 tot 30 minuten, administratieve verwerking 10-15 minuten⁶
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

8 *Overige gegevens*

- M-PAS
De vragenlijst die is toegepast in de KNGF-richtlijn ziekte van Parkinson³ en in de Europese Richtlijn Parkinson⁷ is een gemodificeerde versie van de PAS met 14 items (M-PAS).^{3,6}

In **domein 1**, stoeltransfers, wordt in de originele lijst aangegeven dat de eerste keer opstaan en gaan zitten dient te gebeuren met gebruik van de handen en de tweede keer zonder gebruik van de handen. In de gemodificeerde lijst is dit helemaal uitgeschreven (2 items).^{3,6}

In **domein 2**, lopen, wordt aangegeven dat het lopen dient te geschieden in een situatie die de moeilijkheden van het dagelijks leven provoceert. In de gemodificeerde lijst wordt dit weer uitgeschreven, één keer lopen zonder extra taak, één keer lopen met een plastic bekertje voor de helft gevuld met water en één keer lopen waarbij ondertussen geteld wordt (6 items).^{3,6} De responsiviteit (SDD-waarde) van het gangonderdeel van de M-PAS bedraagt 3,6 punten.⁵

In **domein 3 (en 4)**, bedmobiliteit met en zonder deken, wordt bij het omrollen in de originele vragenlijst niet aangegeven naar links of rechts. In de gemodificeerde lijst wordt er één keer omgerold naar links en één keer naar rechts (6 items).^{3,6}

Het totale scorebereik loopt van 0 (fysieke assistentie noodzakelijk) tot 56 (optimaal).⁵

Volgens Keus et al. (2009)⁵ is de M-PAS een betrouwbaar instrument gebleken bij afname in 'real life', door fysiotherapeuten met én zonder specifieke deskundigheid op het terrein van Parkinson.

Criterium validiteit: de correlatie tussen de Modified PAS scores en de UPDRS motor scores was goed ($r_s = 0.64$). De correlatie tussen de Modified PAS scores en de VAS-Global Functional bedroeg $r_s = 0.79$ ⁶

1. Nieuwboer A, De Weerd W, Dom R, Bogaerts K, Nuyens G. Development of an activity scale for individuals with advanced Parkinson disease: reliability and “on-off” variability. *Physical therapy*. 2000 Nov;80(11):1087-1096.
2. Nieuwboer A, De Weerd W, Dom R, Bogaerts K. Prediction of outcome of physiotherapy in advanced Parkinson’s disease. *Clinical rehabilitation*. 2002 Dec;16(8):886-893.
3. Keus SHJ, Munneke M, Graziano M, et al. KNGF-richtlijn Parkinson: Nederlandse uitgave van European Physiotherapy Guideline for Parkinson’s Disease uit 2014. Amersfoort: KNGF/ParkinsonNet; 2016 [In progress].
4. Tyson S, Connell L. The psychometric properties and clinical utility of measures of walking and mobility in neurological conditions: a systematic review. *Clinical rehabilitation*. 2009;23:1018–1033.
5. Keus S H, Nieuwboer A, Bloem BR, Borm GF, Munneke M. Clinimetric analyses of the Modified Parkinson Activity Scale. *Parkinsonism & related disorders*. 2009;15(4):263-269.
6. Rehab Measures: Modified Parkinson Activity Scale. Available from: <http://www.rehabmeasures.org/Lists/RehabMeasures/DispForm.aspx?ID=1135> [Geraadpleegd 2014 mei 14].
7. ParkinsonNet.info. European Physiotherapy Guidelines for Parkinson’s disease. Available from: <http://www.parkinsonnet.info/guidelines> [Geraadpleegd 2014 mei 14].